

РЕШЕНИЕ

№ 1448

гр. София, 07.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 76 състав,
в публично заседание на 08.02.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Пламен Панайотов

при участието на секретаря Кристина Григорова, като разгледа дело номер **261** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от АПК, във вр. с чл. 190а, ал. 1, т. 3 от Закона за водите.

Образувано е по жалба от Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовири“ /ДПУСЯ/, ЕИК[ЕИК], против Задължителни предписания, дадени в Констативен протокол № 06-01-137 от 07.10.2022 г., съставен от служители на Регионален отдел „Надзор на язовирните стени и съоръженията към тях“ – Ю. България, в качеството им на представители на Главна дирекция „Надзор на язовирните стени и съоръженията към тях /НЯСС/ при „Държавна агенция за метрологичен и технически надзор“ /ДАМТН/.

Жалбоподателят обжалва акта като незаконосъобразен. Твърди, че по т.1 и т.2 са издадени предписания от некомпетентен орган, който не е имал правомощията да издава такъв вид предписания. Излагат се и доводи за нарушение на административнопроцесуалните норми. Претендира разности за юрисконсултско възнаграждение. По делото са депозиран писмени бележки, в които се поддържа жалбата на наведените основания.

Ответната страна - „Държавна агенция за метрологичен и технически надзор“, в депозирано до съда писмено становище, счита жалбата за неоснователна.

Съдът, като прецени представените по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

На 30.04.2020 г. между [община] и държавата, чрез областния управител на област

Б., бил сключен договор за дарение на поземлен имот с площ 5, 897 дка - общинска собственост с кадастрален идентификатор 12303.110.28, находящ се в [населено място], [община], област Б., с номер по КВС 000323, ведно с изградената в имота водностопанска система, представляваща язовир в имот 000323 в землището на [населено място]. С акт за публична държавна собственост (АПДС) № 10113 от 12.10.2020 г. за горепосочения имот, областният управител на област Б. предоставил права за управление на Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовири“ (ДПУСЯ). По силата на чл. 139а, ал. 6, във връзка с чл. 139д от Закона за водите (ЗВ) Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовири“ упражнява правата и изпълнява задълженията на собственик на язовир в имот 000323 в землището на [населено място].

С писмо от 30.09.2022 г. изпълнителният директор на Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовири“ бил уведомен от главен инспектор в Регионален отдел „Надзор на язовирните стени и съоръженията към тях“ – Ю. България /РО НЯСС ЮИБ/ за предстояща проверка, която ще бъде извършена на 07.10.2022 г. на язовирите, намиращи се на територията на [община].

Видно от приложените по делото Заповед №А-776/22.12.2021, изм. и доп. със Заповед №А-142/18.03.2022г., Заповед №А-354/27.05.2022 г., Заповед №А-577/23.08.2022 г. и Заповед №А-603/02.09.2022 г. на Председателя на Държавна агенция за метрологичен и технически надзор длъжностните лица Д. Т. М. -началник на отдел и В. В. А. – главен инспектор в Регионален отдел „Надзор на язовирните стени и съоръженията към тях“ – Ю. България, офис - Б. са оправомощени с права да контролират предписанията на комисиите по чл. 138а, ал. 3 от ЗВ, с права да контролират мерките за осигуряване на изправното техническо състояние на язовирните стени и съоръженията към тях и за безопасната им експлоатация, както и да дават задължителни за изпълнение предписания на собствениците на язовирни стени и / или съоръжения към тях, както и да определят срок за тяхното изпълнение.

На 07.10.2022г., служители на РО НЯСС ЮИБ, в качеството им на представители на Главна дирекция „Надзор на язовирните стени и съоръженията към тях /НЯСС/ при ДАМТН, извършили проверка на техническото и експлоатационното състояние на язовир „В. в имот 000323“. За резултата от проверката бил съставен констативен протокол (КП) № 06-01-137 от 07.10.2022г. В него представители на ГД „НЯСС“ са дали предписания на ДПУСЯ по осъществяване на безопасна техническа експлоатация, а именно: 1."Да се премахне хростовидната растителност по водния и въздушния откос", със срок на изпълнение: 16.01.2023г. и 2. "Да се извършат ремонтно-възстановителни работи на преливника и по проводящия канал за привеждането им в експлоатационно състояние", със срок на изпълнение: 16.01.2023 г. Протоколът е получен в Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовири“ на 15.11.2022г., като жалбата е изпратена до административния орган в срока за обжалване.

При тази фактическа обстановка съдът направи следните правни изводи:

Налице е годен за оспорване административен акт. Оспорените предписания са акт, издаден от административен орган, съдържат властническо волеизявление и определят задължения на жалбоподателя, чието неизпълнение може да доведе до налагане на санкции в значителни размери. Видно е, че в случай на неизпълнение на дадените по реда на чл. 190а, ал. 1, т. 3 от ЗВ предписания, нормата на чл. 200, ал. 1, т. 39 от същия закон предвижда налагане на имуществена санкция на юридическото

лице, каквото е Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовири“, в размер от 1000 до 20 000 лева. Затова съдът приема, че оспореният протокол, с който на Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовири“ са дадени предписания и е определен срок за тяхното изпълнение, има всички белези на индивидуален административен акт по см. на чл. 21, ал. 1 от АПК и подлежи на съдебен контрол за законосъобразност по силата общата клауза за обжалваемост на административните актове по чл. 120, ал. 2 от Конституцията на Република България (определение № 2157/18.02.2021 г. по адм. д. № 1319/2021 г. по описа на ВАС, III отд.) Жалбата е подадена от надлежна страна в рамките на преклузивния срок и срещу акт, подлежащ на обжалване, поради което се явява допустима. Разгледана по същество, същата е основателна при съобразяване на следното:

Съгласно § 1, ал. 1, т. 94 от ДР на ЗВ, "язовир" е водностопанска система, включваща водния обект, язовирната стена, съоръженията и събирателните деривации, както и земята, върху която са изградени. Язовирът като съоръжение осигурява съхранение на част от повърхностните води на Република България, които са от значение за осигуряване на питейно-битова вода и вода за напояване.

Не е спорно по делото, че процесният язовир е публична държавна собственост, съгласно договор за дарение от 30.04.2020 г. От 12.10.2020 г. язовирът е актуван с АПДС № 10113, като са предоставени права за управление на Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовири“. В този смисъл, има правно основание да се приеме, че при осъществяването на своята дейност Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовири“ има правата и задълженията на собственик на язовирните стени и съоръженията към тях по арг. на чл. 139д от ЗВ, във вр. с чл.139а, ал.6 от ЗВ.

Нормата на чл. 190а, ал. 1, т. 3 от Закона за водите предвижда правомощието на председателя на ДАМТН или на упълномощени от него лица да дават предписания на собствениците на язовирни стени и/или на съоръженията към тях съобразно правомощията си по този закон и наредбата по чл. 141, ал. 2 /Наредба № 13 от 29.01.2004 г. за условията и реда за осъществяване на техническата експлоатация на язовирните стени и съоръженията към тях, включително за извършване на мерки и действия за изясняване на техническото състояние и на условията за експлоатация на контролираните обекти/, включително за извършване на мерки и действия за изясняване на техническото състояние и на условията за експлоатация на контролираните обекти, с изключение на язовирите по приложение № 1 към чл. 13, т. 1, за намаляване на водните обеми, за което уведомява съответната басейнова дирекция, както и да определят срок за тяхното изпълнение.

С обжалвания констативен протокол № 06-01-137 от 07.10.2022г. представители на Главна дирекция „Надзор на язовирните стени и съоръженията към тях“ при ДАМТН, на осн. чл. 190а, ал. 1, т. 3 от ЗВ, са дали предписания на ДПУСЯ по осъществяване на безопасна техническа експлоатация, а именно: 1."Да се премахне храстовидната растителност по водния и въздушния откос", и 2. "Да се извършат ремонтно-възстановителни работи на преливника и по проводящия канал за привеждането им в експлоатационно състояние".

От формална гледна точка при издаването на административния акт са спазени изискванията на чл.59, ал.2 от АПК. Съгласно чл. 190а, ал. 2, предл. 1 от ЗВ собствениците на язовирните стени и съоръженията към тях носят отговорност за изпълнението на предписанията по чл. 190а, ал. 1, т. 3 от ЗВ. Поради което правилно е

определен като адресат на оспорените предписания Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовири“. Общите изисквания за форма на административните актове, установени в чл. 59, ал. 1 и ал. 2, т. 4 от АПК, изискват всеки административен акт да съдържа мотивирано решение, т. е. мотиви - фактически и правни съображения, от които адресатът на акта да разбере какви са причините, наложили издаването на конкретното властническо изявление. Такива мотиви са изложени, противно на твърдението на жалбоподателя. Единственият пропуск, свързан с формата на адм. акт е липсата на срок и орган, пред който може да бъде обжалван. Липсата на реквизит по чл. 59, ал. 2, т. 7 АПК, обаче, се санира с приложението на императивното правило на чл. 140 от АПК - съответният срок за обжалване се удължава на два месеца. Поради което, по отношение на изискванията за форма, административният акт не страда от пороци, които да водят до неговата отмяна.

По отношение на възражението за неуведомяването на предприятието за откриване на производството по издаване на процесния акт и неосигуряване на възможност същото да участва в него, съдът счита същото за неоснователно. С писмо от 30.09.2022 г., приложен по делото на л.56, изпълнителният директор на Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовири“ бил уведомен от главен инспектор в Регионален отдел „Надзор на язовирните стени и съоръженията към тях“ – Ю. България /РО НЯСС ЮИБ/ за предстояща проверка, която ще бъде извършена на 07.10.2022 г. на язовирите, намиращи се на територията на [община]. Още повече, че в хода на проверката е присъствал представител на Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовири“ и по никакъв начин не са били ограничени правата на проверяваното лице. В допълнение, следва да бъде посочено, че жалбоподателят всякога разполага с възможност да посочи всичките си доводи и приложи подкрепящите ги доказателства пред съда.

Съгласно чл. 4, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за осъществяване на техническата и безопасната експлоатация на язовирните стени и на съоръженията към тях и за осъществяване на контрол за техническото им състояние /Наредбата/ собственикът на язовира стопанисва, поддържа, организира, провежда, ръководи и осъществява техническата и безопасната му експлоатация и опазването на околната среда, като в чл. 25, ал. 2 от Наредбата е посочено, че безопасната експлоатация на язовирите се осигурява от собствениците. Разпоредбата на чл. 28, ал. 1 от Наредбата урежда, че видът, обемът и графика за извършване на ремонтните работи се определят от собственика въз основа на протоколите от прегледите за състоянието на съоръженията на язовирните стени или на предписанията, дадени от Държавната агенция за метрологичен и технически надзор и комисията по чл. 138а, ал. 3 от Закона за водите.

Нормата на чл. 138а, ал. 3 от Закона за водите предвижда правомощието на областните управители да назначават комисии, които веднъж в годината да извършват проверки за готовността за безопасна експлоатация на язовирите и съоръженията към тях по чл. 141б, ал. 1, т. 1 и 2, а за тези по чл. 141б, ал. 1, т. 3 - веднъж на три години. В същата норма са нормативно определени и правомощията на тези комисии, а именно: 1. Да анализират предоставената информация по чл. 141, ал. 6 и извършват проверки на място на техническото състояние на язовирните стени и съоръженията към тях; 2. Да проверяват създадената организация по изпълнението на изискванията и мерките, предвидени в аварийния план; 3. Да проверяват изпълнението на

дейностите по осигуряване на проводимостта на речното легло на разстояние до 500 м от язовирните стени; 4. Да дават заключение за готовността за безопасна експлоатация на язовира и съоръженията към него в нормални, екстремни и аварийни условия, въз основа на становището на всеки член на комисията; 5. Във връзка със заключението по т. 4 да дават предписания на собствениците на язовири за привеждане в готовност за безопасна експлоатация на язовирите и съоръженията към тях в нормални, екстремни и аварийни условия на работа, в т. ч. за извършването на ремонти и други технически дейности за привеждането на язовирната стена и съоръженията към нея в изправно техническо състояние, както определят срок за тяхното изпълнение; 6. Да съставят протокол за извършената проверка.

Съгласно разпоредбата на чл.190а, ал.2 от ЗВ, собствениците на язовирни стени и съоръжения към тях са длъжни да изпълняват предписанията по чл.190а, ал. 1, т. 3 и по чл. 138а, ал. 3, т. 5 от ЗВ. Следователно и предвид гореизложеното, предписанията, които следва да бъдат изпълнявани от Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовири“ се разделят на два вида, съобразно органа, който ги е издал, с оглед законоустановените му правомощия на администрация, контролираща дейността на субектите, стопанисващи водните обекти.

В настоящия случай, предписанията са дадени на основание чл.190а, ал.1, т.3 от ЗВ от служители на Регионален отдел „Надзор на язовирните стени и съоръженията към тях“ – Ю. България, в качеството им на представители на ГД НЯСС при ДАМТН. Същевременно, видът на предписанията е свързан с предприемане на действия за привеждане в готовност за безопасна експлоатация на язовирите и съоръженията към тях в нормални условия на работа, в т.ч. за извършването на ремонти и други технически дейности за привеждането на язовирната стена и съоръженията към нея в изправно техническо състояние, което е характерно за предписанията, дадени по реда на чл.138а от ЗВ, в частност по ал.3, т.5, от специално назначена от областния управител комисия. Председателят на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор или оправомощени от него длъжностни лица контролират изпълнението на предписанията на комисиите по чл. 138а, ал. 3, но не могат да вменияват изпълнението на такива, каквито по същество представляват посочените в Констативен протокол № 06-01-137 от 07.10.2022г. предписания: „Да се премахне хростовидната растителност по водния и въздушния откос“ и „Да се извършат ремонтно-възстановителни работи на преливника и по проводящия канал за привеждането им в експлоатационно състояние“. Поради което този вид предписания се явяват издадени от административен орган, който не е материално компетентен. Тежестта на констатирания порок по дефиниция води до нищожност на акта, независимо от обстоятелството, че съдът не е сезиран с искане в тази насока, какъвто е и смисълът на чл. 168, ал. 2 АПК.

На основание всичко гореизложено, съдът намира жалбата на Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовири“ срещу оспорените с нея задължителни предписания дадени и с Констативен протокол № 06-01-137 от 07.10.2022 г. за основателна и следва като такава същата да бъде уважена, а оспорения констативен протокол да бъде прогласен като нищожен.

С оглед изхода на делото следва на основание чл. 143, ал. 3 от АПК, във вр. с чл. 37 от ЗПП, чл. 24 от НЗПП на жалбоподателя да бъде присъдено юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лева.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, съдът

РЕШИ:

ПРОГЛАСЯВА НИЩОЖНОСТТА на Констативен протокол № 06-01-137 от 07.10.2022 г., съставен от служители на Регионален отдел „Надзор на язовирните стени и съоръженията към тях“ – Ю. България, в качеството им на представители на Главна дирекция „Надзор на язовирните стени и съоръженията към тях /НЯСС/ при Държавна агенция за метрологичен и технически надзор /ДАМТН/.

ОСЪЖДА Държавна агенция за метрологичен и технически надзор да заплати на Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовири" разноски по делото в размер на 100 /сто/ лева.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от неговото получаване.

Препис от решението да се изпрати на страните.

СЪДИЯ: